

Sygn. akt IV Pz 5/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2014r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Paździerska (spr.)

SSO Regina Duda-Marciszewska

SSO Hanna Wujkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014r. we Włocławku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa U. M.

przeciwko (...)we W.

o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i przywrócenie do pracy

w przedmiocie zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 10 stycznia 2014r., sygn. akt IVP 495/13

postanawia:

1. oddalić zażalenie;

2. zasądzić od powódki U. M.na rzecz pozwanej (...)we W.kwotę 60zł. (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sygn. akt IV Pz 5/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17.12.2013r. U. M.wystąpiła przeciwko (...) we W.z żądaniem uznania wypowiedzenia jej umowy o pracę za nieuzasadnione i przywrócenie do pracy na tych samych warunkach pracy i płacy.

Pozwana szkoła w odpowiedzi na pozew wniosła o jego odrzucenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił pozew, zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 360zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zaś kosztami sądowymi od uiszczenia których powódka była zwolniona z mocy prawa obciążono Skarb Państwa- Sąd Rejonowy we Włocławku.

Podstawę podjętego rozstrzygnięcia stanowił ustalony przez Sąd Rejonowy następujący stan faktyczny

Stosunek pracy z pozwaną (...) we W.U. M.nawiązała w dniu 01.09.1996r.

Pismem z dnia 28.05.2012r. pozwana szkoła złożyła powódce oświadczenie o wypowiedzeniu stosunku pracy. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano zmniejszenie liczby godzin w roku szkolnym 2012/2013 wynikające ze zmiany organizacji pracy szkoły i tym samym zmniejszenie liczby oddziałów 0-III. Pracodawca wskazał również, że według przyjętych w placówce kryteriów U. M. jest spośród nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej pracownikiem z odpowiednimi kwalifikacjami i poziomem wykształcenia jednak jednym z najkrótszym stażem pracy w szkole oraz nie posiada dodatkowych kwalifikacji.

Wskutek wniesionego przez powódkę odwołania od powyższego wypowiedzenia, Sąd Rejonowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 14.08.2012 r. uznał za bezskuteczne oświadczenie o wypowiedzeniu stosunku pracy złożone U. M. przez (...)we W. w dniu 28.05.2012 r. i zobowiązał szkołę do dalszego zatrudniania powódki do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy.

Wskutek apelacji wniesionej od powyższego wyroku przez (...)we W., Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Włocławku wyrokiem z dnia 05.12.2012 r. zmienił wyrok sądu I instancji w ten sposób, że zasądził od (...)we W. na rzecz U. M. kwotę 11.293,29 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę.

Od wyroku sądu II instancji powódka wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

Postanowieniem z dnia 20.09.2013 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Rejonowy wskazał, że ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie dokonał w szczególności na podstawie akt sprawy tut. sądu o sygnaturze IV P 279/12 oraz przy uwzględnieniu zeznań powódki przesłuchanej w sprawie w charakterze strony procesowej.

Z zeznań tych w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że pozwem z dnia 17.12.2013r. wniesionym w niniejszej sprawie powódka po raz drugi odwołuje się od wypowiedzenia jej umowy o pracę dokonanego pismem pozwanej (...)we W. z dnia 28.05.2012 r.

W uzasadnieniu tego pozwu powódka kolejny raz zakwestionowała przyczyny wypowiedzenia jej umowy o pracę wskazane w oświadczeniu pozwanego z dnia 28.05.2012 r.

Z uwagi na brak podstaw prawnych do merytorycznego ponownego rozpoznania sprawy dotyczącej odwołania U. M. od dokonanego przez pozwaną wypowiedzenia jej umowy o pracę, sąd oddalił wszystkie wnioski dowodowe zgłoszone przez powódkę w uzasadnieniu jej pozwu jak również wniosek strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z k. 46 akt sprawy IV Po 30/12.

Przystępując do merytorycznych rozważań Sąd I Instancji wskazał, że przedmiot sądowego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny zgodności z prawem ponownie zgłoszonego przez powódkę U. M. roszczenia o przywrócenie jej do pracy w pozwanej (...) we W..

Odnosząc się do zgłoszonych przez powódkę żądań, po zbadaniu akt niniejszej sprawy oraz akt sprawy tut. sądu o sygn. IV P 279/12 sąd uznał, iż pozew w niniejszej sprawie podlegał odrzuceniu.

Odrzucenie pozwu jest decyzją sądu odmawiającą z przyczyn procesowych merytorycznego rozpoznania sprawy. Decyzja ta jest obligatoryjna w sytuacjach, w których od samego początku istnieje brak określonych dodatkowych przesłanek procesowych lub występują określone ujemne przesłanki procesowe (art. 199 k.p.c.).

Odrzucenie pozwu oznacza odmowę udzielenia sądowej ochrony prawnej zawartemu w pozwie roszczeniu powoda bez zajęcia merytorycznego stanowiska co do zasadności (bezzasadności) tego roszczenia w świetle norm prawa materialnego. Sąd odrzucając pozew stwierdza, że merytoryczne rozpoznawanie sprawy jest niedopuszczalne wyłącznie z przyczyn formalnych, tj. z braku określonych w normach procesowych przesłanek.

Zgodnie z art. 199 § 1 k.p.c. sąd odrzuci pozew z urzędu w każdym stanie sprawy gdy podstawą odrzucenia jest niedopuszczalność drogi sądowej, zawisłość sporu, powaga rzeczy osądzonej, brak zdolności sądowej jednej ze stron, brak zdolności procesowej powoda oraz nienależyty skład organów powoda nie będącego osobą fizyczną, uniemożliwiający jego działanie.

Powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) zachodzi, jeśli w sprawie uprzednio już osądzonej prawomocnym wyrokiem oraz w sprawie później wniesionej występuje tożsamość stron oraz identyczność przedmiotów rozstrzygnięcia w związku z podstawami obu powództw. Tożsamość podmiotową i przedmiotową należy więc rozumieć jako identyczność stron procesowych oraz identyczność roszczeń. Podkreślić tu należy, iż tożsamość roszczenia zachodzi wówczas, gdy identyczny jest nie tylko przedmiot ale i podstawa sporu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09.06.1971 r. II CZ 59/71).

Okolicznością uzasadniającą stwierdzenie powagi rzeczy osądzonej będzie także stwierdzenie, iż żądania przedstawione w obu sprawach choć nie są identyczne, to zmierzają do osiągnięcia tego samego celu.

Sąd obowiązany jest badać istnienie (nieistnienie) okoliczności wymienionych w art. 199 k.p.c. z urzędu, w każdym stanie sprawy.

W sprawie niniejszej, po zbadaniu zebranego w niej materiału dowodowego tj. przede wszystkim akt sprawy tut. sądu sygn. akt IV P 279/12 sąd uznał, iż zgłoszone przez powódkę żądanie przywrócenia do pracy zostało już objęte wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 05.12.2012 r. w sprawie IV Pa 44/12, zasądzającym na jej rzecz od (...)we W.odszkodowanie w kwocie 11.293,29 zł za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę.

Tym samym w ocenie sądu dochodzone przez powódkę żądanie przywrócenia do pracy zgłoszone w niniejszej sprawie podlega odrzuceniu z uwagi na wystąpienie w sprawie omówionej wyżej powagi rzeczy osądzonej.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowił art. 98 k.p.c. ustanawiający zasadę zwrotu kosztów stosownie do wyniku postępowania, w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1349).

Koszty procesu Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa stosując art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r. nr 167 poz. 1398 ze zm.).

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka, która żądała jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku.

W uzasadnieniu wywiezionego środka zaskarżenia U. M. zarzuciła Sądowi Rejonowemu błędne ustalenie, iż po raz drugi odwołuje się od wypowiedzenia stosunku pracy i kolejny raz kwestionuje przyczyny wypowiedzenia stosunku pracy wskazane w oświadczeniu pozwanej z dnia 28.05.2012 r. Wyartykułowała przy tym, iż w pozwie z dnia 17 grudnia 2013r. nie kwestionuje prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 05 grudnia 2012 r. Wniosła natomiast pozew o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za nieuzasadnione nie z powodu nierzeczywistej przyczyny, lecz z powodu braku likwidacji mojego stanowiska pracy już po rozwiązaniu stosunku pracy tj. po orzeczeniu Sądu Okręgowego w dniu 05 grudnia 2012 r. W jej ocenie bowiem pracownik ma prawo kontroli, czy jego stanowisko pracy zostało zlikwidowane po rozwiązaniu stosunku pracy, lub czy zostało odtworzone w zbyt krótkim czasie. Odtworzenie bowiem zlikwidowanego stanowiska pracy w zbyt krótkim czasie po rozwiązaniu stosunku pracy lub brak jego likwidacji może stwarzać wrażenie, że była to tylko pozorna podstawa do zwolnienia pracownika. Pracownik może wówczas zdaniem skarżącej domagać się uznania wypowiedzenia za nieuzasadnione i dochodzić związanych z tym faktem roszczeń przed sądem pracy - domagać się zatrudnienia na tych samych warunkach, a także wypłaty odszkodowania za czas

pozostawania bez pracy, ponieważ działania pracodawcy w takim przypadku noszą znamiona obejścia prawa, czy też nadużycia prawa.

Reasumując U. M. podkreśliła, iż wniosła pozew do Sądu Rejonowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o ustalenie, czy po rozwiązaniu stosunku pracy w dniu 05 grudnia 2012 r. nastąpiła likwidacja jej stanowiska pracy wskazana przez pracodawcę w oświadczeniu z dnia 28.05.2012 r.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana (...)podzielając w całej rozciągłości rozważania Sądu Rejonowego wniosła o oddalenie środka zaskarżenia oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wywiedzione przez U. M. okazało się bezzasadne co skutkowało jego oddaleniem. Analiza akt sprawy IVP 279/12, w szczególności treści pozwu z dnia 29 maja 2012r. oraz pozwu z dnia 17 grudnia 2013r. nakazuje uznać, iż w sprawie IVP 495/13 mamy do czynienia z powagą rzeczy osądzonej co winno skutkować i skutkowało odrzuceniem wniesionego przez powódkę pozwu.

W tym kontekście należy wskazać, iż Sąd Rejonowy w sposób właściwy dokonał oceny zakresu żądań wysuniętych przez powódkę w powołanych powyżej sprawach, jak i ich materialnoprawnej podstawy co pozwoliło na ustalenie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki odrzucenia pozwu (art. 199§1 pkt. 2 k.p.c.). Należy bowiem pamiętać, że zgodnie z instytucją powagi rzeczy osądzonej stanowiącej jedną z fundamentalnych elementów ochrony prawomocnych orzeczeń sądowych orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i inne organy państwowe. Oznacza to więc, iż sprawa o ten sam przedmiot pomiędzy tymi samymi stronami nie może ponownie się toczyć. Prowadzenie zaś procesu o to samo roszczenie jest niedopuszczalne, ponieważ proces taki podważałby powagę rzeczy osądzonej prawomocnym wyrokiem (art. 366 k.p.c.), a takie postępowanie byłoby dotknięte nieważnością (art. 379 pkt 3 k.p.c.). Wyartykułowania jeszcze raz wymaga, iż o wystąpieniu stanu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga nie tylko sama tożsamość stron, występujących w poprzednim postępowaniu w odmiennych rolach procesowych, ale równocześnie tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Dopiero kumulacja obu tych przesłanek przesądza o wystąpieniu powagi rzeczy osądzonej prowadzącej do nieważności postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.03.2008r., II UK 144/07, LEX 420911, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 04.12.2008r., III AUa 536/08, LEX 552009).

Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, co też konsekwentnie podnosiła strona pozwana zarówno pozew z dnia 29 maja 2012r., jak i z dnia 17 grudnia 2013r. odnosił się do zdarzenia jakie miało miejsce 28 maja 2012r. tj. wypowiedzenia powódce umowy o pracę z trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Zarówno w zarzutach sformułowanych w ówczesnym pozwie, jak i obecnie U. M. kwestionuje rzeczywistość przyczyny wskazanej w wypowiedzeniu dot. zmniejszenia liczby godzin w roku szkolnym 2012/2013 wynikającej ze zmiany organizacji szkoły i tym samym zmniejszenia się liczby oddziałów O-III. W tym też zakresie istota rozstrzygnięcia wydanego w sprawie IV P 279/12 sprowadzała się do oceny prawdziwości wskazanej powódce przyczyny wypowiedzenia oraz jej związku przyczynowego z podjętą względem powódki decyzją personalną tj. aspektu jej zasadności w rozumieniu art. 45§1 k.p. w zw. z art. 91 c ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela. Niniejsza sprawa zakończona została prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 5 grudnia 2012r. (sygn. akt IV Pa 44/12) i niedopuszczalnym jest w świetle prawa ponowna weryfikacja podstawy sporu oraz jego rozstrzygnięcia za wyjątkiem okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania lub stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Poczynionych rozważań Sądu II Instancji nie niweczy dość niespójna argumentacja powódki zaprezentowana w treści zażalenia, która z jednej strony zarzuca Sądowi Rejonowemu wadliwe ustalenie, iż po raz drugi odwołuje się od wypowiedzenia stosunku pracy i kolejny raz kwestionuje przyczyny wypowiedzenia stosunku pracy wskazane w oświadczeniu pozwanej z dnia 28.05.2012r., podczas gdy następnie dalsza jej część poświęcona jest właśnie kwestionowaniu istnienia przyczyny dotyczącej likwidacji stanowiska pracy. Powódka bowiem powołując się na informacje wynikające z załączonych arkuszy godzin lekcyjnych w roku szkolnym 2012/2013 starała się dowieść w

obecnym postępowaniu, że w (...)we W.nie doszło do likwidacji jej stanowiska pracy, co jak podniesiono już powyżej jest niedopuszczalne w kontekście prawomocnego rozstrzygnięcia tożsamej kwestii w sprawie IV P 279/12, następnie IV Pa 44/12.

Jedynie na marginesie Sąd II Instancji pragnie podkreślić, czego powódka zdaje się nie zauważa, iż zarówno Sąd I Instancji orzekający w sprawie IV P 279/12, jak i Sąd Odwoławczy w treści pisemnych motywów podzieliły stanowisko powódki, że pracodawca w istocie wskazał powódce przyczynę nierzeczywistą, a tym samym nie uzasadniającą wypowiedzenia jej stosunku pracy. Liczba oddziałów w klasach I – III w roku szkolnym 2012/13 pozostała na tym samym poziomie, co rok wcześniej. Zmniejszenie liczby oddziałów dotyczyło jednego oddziału przedszkolnego, którego nauczanie nie było zgodne ze stanowiskiem, na jakim powódka była przez pozwaną zatrudniana. Dodatkowo nie przesądzało ono o konieczności zwolnienia powódki, skoro zaproponowano jej pracę na innych stanowiskach, w pełnym wymiarze pensum. Tak więc w sytuacji przyjęcia przez powódkę tych warunków, wskazane przez pracodawcę przyczyny całkowicie straciłyby na znaczeniu. Prawdziwą przyczyną wypowiedzenia była więc wyłącznie odmowna decyzja pracownika. Niniejsze ustalenie wiązało się jednocześnie z zasądzeniem na rzecz powódki kwoty 11.293,29zł. tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę.

W tym stanie rzeczy uznając wywiedzione przez U. M. zażalenie za bezzasadne dokonano jego oddalenia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego za drugą instancję Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o zasadę kosztów celowych i odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., a także na podstawie § 12 ust. 21 pkt 1 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013, poz 490 t.j.). Rozstrzygając w omawianym zakresie uwzględniono niezbędny nakład pracy pełnomocnika, czynności podjęte przez niego w sprawie, charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.